*LITEN HBTQI-ORDLISTA**

Homosexuell: En person som blir kär i och/eller attraherad av någon av samma kön.

Bisexuell: En person som blir kär i och/eller attraherad av människor oavsett kön.

Transperson: Att bryta mot normer kring könsidentitet/könsuttryck och samtidigt identifiera sig som trans. Gemensamt för transpersoner är att ens könsidentitet och/eller könsuttryck inte stämmer överens med det juridiska kön man blev tilldelad när man föddes. Ickebinär är en person vars könsidentitet inte är kvinna eller man.

Queer: Att på något sätt bryta mot normer kring kön, sexualitet och/eller relationer, exempelvis genom att vara transperson, ha en icke-monogam relation, skaffa barn med en vän istället för en kärlekspartner, eller inte vilja/kunna definiera sitt kön eller sin sexualitet.

Intersex: Ett medfött tillstånd i vilket könskromosomerna, könskörtlarna (testiklar eller äggstockar) eller könsorganens utveckling inte följer det förväntade. Någon som har en intersexvariation kan kalla sig för intersexperson och vara man, kvinna eller ickebinär.

*En längre ordlista med fler begrepp som rör sexualitet och kön hittar du på: *www.rfsl.se*

RFSL STOCKHOLM

Denna fråga ställer sig en del kvinnor och ickebinära som har sex med kvinnor, visar RFSL Stockholms rapport om gruppens erfarenheter av vård i Stockholm.* Rapporten är baserad på en enkätundersökning som cirka 800 personer som tillhör gruppen deltog i. Resultaten visar att många i gruppen har varit med om ett fördomsfullt bemötande under vårdmöten. Så, hur kan alla som behöver mammografi våga göra den och samtidigt bli bra bemötta?

SIGNALERA ATT ALLA ÄR VÄLKOMNA

Det är bra att öppet signalera att hbtq-personer är välkomna. Det kan göras på flera olika sätt, till exempel genom information eller bilder på hemsidan. I väntrummet eller mottagningsrummet kan regnbågsflaggor skapa förtroende, men också högre förväntningar på bemötandet. Med regnbågsflaggan kommer ansvar att bemöta hbtqi-kompetent. **Satsa på hbtqi-kompetensen och hissa sedan regnbågsflaggan!**

MOTVERKA MINORITETSSTRESS

Många hbtqi-personer upplever i olika situationer ett extra lager av stress som hänger ihop med att vara en minoritet i samhället. Det är en mer eller mindre stark oro över att bli dåligt och fördomsfullt bemött. Tillhör man flera minoriteter kan stressen bli starkare. I värsta fall leder stressen till att man struntar i kallelser eller undviker att uppsöka vård som man behöver. Det är bra att känna till att många, men inte alla, hbtqi-personer upplever minoritetsstress inför ett vårdmöte. **Hur kan ni underlätta för att mötet ska kännas så tryggt som möjligt för alla, oavsett sexualitet eller könsidentitet?**

TÄNK UTANFÖR NORM-BOXEN

Människor är olika. Jämlikt bemötande är därför inte samma sak som att bemöta alla lika. Normer i samhället styr vårt sätt att tänka och kan begränsa oss när vi möter andra. Enligt heteronormen förväntas vi alla bli och fortsätta vara heterosexuella. Heteronormativt bemötande är vanligt, bland annat inom vården. Många lesbiska har exempelvis varit med om att en partner, när den är med som stöd till ett vårdmöte, antas vara en “kompis”. **Ställ öppna frågor som är relevanta för undersökningen och använd ett inkluderande språk!**

KOM IHÅG TRANSKOMPETENSEN

Det är inte bara kvinnor som behöver mammografi utan även andra personer med bröstkörtlar. För ickebinära och transmän kan mammografin vara extra jobbig och bidra till könsdysfori, som är psykiskt lidande som orsakas av att könsidentiteten inte stämmer överens med det kön som tilldelades juridiskt vid födseln. Att bli kallad för fel pronomen, till exempel “hon” om en föredrar “hen”, kan också bidra till könsdysfori. **Använd det namn, pronomen och ord om kroppen som personen du möter själv använder!**

STÖTTA VARANDRA

Hbtqi-kompetens ska inte vara ett ensamt arbete. Ansvaret att utbilda ligger inte på enskilda personer i personalstyrkan eller hos vårdsökande. Arbetsgivaren kan beställa fortbildning som er arbetsplats behöver. **Ta tid av gemensamma möten för att tillsammans dela kunskap och stötta varandra i frågor om jämlikt bemötande!**

*Läs hela rapporten ”Kvinnor i fokus” (2022) på RFSL Stockholms hemsida där du också hittar broschyren ”Bra bemötande av hbtq-personer”: *www.rfslstockholm.se*